

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
16. 9. 2011

8

Alergologie a klinická imunologie - činnost oboru v Královéhradeckém kraji v roce 2010

*Allergology and Clinical Immunology - Activity in Branch
in the Královéhradecký Region in 2010*

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru alergologie a klinické imunologie v Královéhradeckém kraji v roce 2010 obsahuje údaje o ambulanci péči v členění podle typu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a o dispenzarizovaných osobách pro vybrané diagnózy.

Summary

Information on health service activity in the branch of allergology and clinical immunology in the Královéhradecký region in 2010 contains data about out-patient care by type of establishment and by district of the region, data about personnel capacity, activity and about patients followed up for selected diagnoses.

Podkladem pro zpracování byly údaje z ročního výkazu o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulanci pracoviště alergologie a klinické imunologie všech zřizovatelů, včetně ambulancí částí lůžkových zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2010. Formuláře výkazů a pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

V tomto oboru zabezpečovalo odbornou péči v kraji na 24 pracovištích 26,90 lékařů a 41,20 ZPBD. Jde o průměrný roční přepočtený počet pracovníků včetně smluvních. Z důvodu porovnání jsou u vývojových grafů relace počítány na přepočtený počet lékařů včetně smluvních. Zpravodajskou povinnost nesplnilo jedno zdravotnické zařízení.

Z celkového počtu lékařů pracovalo více než polovina (66,8 %) v samostatných ordinacích a třetina v ambulanci části nemocnic. Na 100 tisíc obyvatel kraje připadlo 4,74 lékaře, v ČR to bylo 4,11 lékaře. Proti roku 2009 došlo v roce 2010 k mírnému poklesu počtu lékařů (2 %), naopak za ČR jsou 2 % nárůst.

Počet léčených pacientů proti roku 2009 klesl o 8,9 %. V samostatných ordinacích lékařů specialistů se léčilo 80,1 % všech pacientů, ostatní pak navštěvovali nemocniční ambulance (11,3 %) a zbytek polikliniky. Více než třetinu léčených pacientů u lékařů specialistů tvořily děti a dorost ve věku 0–19 let. Do roku 2005 byla sledována věková skupina 0–14 let.

V průměru byly aplikovány 1 léčenému pacientovi 3 kožní testy (ČR 3,1). Na 100 léčených připadlo 17,9 pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací (ČR 10)

a u 2,8 pacientů na 100 léčených byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem (ČR 2,7). Lékaři měli k dispozici 30 spirometrů. Na jednom spirometru bylo provedeno v kraji 1 962 výkonů a v ČR 1 522 výkonů. V laboratoři bylo provedeno 292 003 výkonů, z toho bylo 16,2 % pro pacienty v ústavní péči (ČR 20,4).

Od roku 2010 se sleduje 11 vybraných diagnóz ve čtyřech věkových kategoriích, pro které jsou pacienti dispenzarizováni. Proti roku 2009 je nově sledovaná diagnóza T78.2 (Anafylaxe). Od roku 2006 došlo ke změnám. Místo 15–24 let se sleduje skupina 15–19 let a místo 25 let a více jsou to pacienti ve věku 20 let a více. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je léčen pro více diagnóz. Dlouhodobě se sledují tři diagnózy - atopická dermatitida L20.-, pollinosis J30.1 a stálá alergická rýma J30.3. Na základě upřesnění metodiky odborné společnosti alergologie a klinické imunologie došlo ke sloučení obou typů astmatu dohromady jako J45, které se člení na čtyři stupně: 1-intermitentní, 2-lehké perzistující, 3-středně těžké perzistující a 4-těžké perzistující. Na výkaze se uvádí pouze astma v členění na stupně závažnosti.

V přepočtu na tisíc obyvatel příslušné věkové kategorie bylo nejvíce dětí ve věku do 5ti let v kraji dispenzarizováno s diagnózou astma (49,61). Druhou nejčastější diagnózou byla pollinosa (37,39). Nejčastějším důvodem dispenzarizace u ostatních věkových kategorií dětí, mladistvých i dospělých byla atopická dermatitis a stálá alergická rýma.

Od roku 2004 se sledují dispenzarizovaní pacienti pro dalších šest diagnóz ze skupiny poruch mechanismu imunity a systémových onemocnění pojivové tkáně. Od roku 2010 k nim přibyla ještě další a tak je sledováno celkem sedm diagnóz. K 31.12.2010 bylo na 10 tisíc obyvatel kraje sledováno 6,13 pacientů s diagnózou D80 imunodeficeience s převahou poruch protilátek (ČR 28,46) a 1,39 pacientů s diagnózou D83 běžná variabilní imunodeficeience (ČR 13,94). Diagnózy ze skupiny systémových onemocnění pojivové tkáně (M31-M33, M35) se vyskytují zřídka a postihují zpravidla dospělou populaci. Jejich výskyt u dětí do 14 let byl zaznamenán v jednom případě (M33.-) a u mladistvých do 19 let byl v kraji zaznamenán také jeden případ (M31.-). Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně jsou důvodem dispenzarizace v 94 případech, Wegenerova granulomatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie kromě 1 případu u mladistvých do 19 let byla zaznamenána ještě ve třech případech u dospělých, systémový lupus erythematosus v 6 případech a dermatomyositis kromě 1 případu u dětí do 14 let ještě v 8 případech u dospělých. Pro nově sledovanou diagnózu T78.2 (Anafylaxe) bylo dispenzarizováno celkem 160 pacientů.

Výkyvy oběma směry v počtu sledovaných pacientů na porovnatelné diagnózy proti minulému období jsou dány charakterem sledovaných diagnóz. Jedná se o chronická onemocnění s dosti blízkým epidemiologickým vztahem a s nutností medikamentózní léčby. Pacient se může dostavit za dlouhou dobu až při zhoršení obtíží; někdy je nutné diagnózu přehodnotit. Počet dispenzarizovaných na počet obyvatel v členění do okresů není uveden, protože zatímco na úrovni kraje ho lze považovat za ukazatel nemoci, ve skutečnosti je silně závislý na rozložení sítě ordinací, která je nerovnoměrná. Dispenzarizovaní pacienti se vykazují podle umístění zdravotnického zařízení, které navštěvují, nikoli podle svého trvalého bydliště.

Zpracovala: Kašková Růžena

ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové

Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové

tel.: 495 058 321, fax: 495 058 322

e-mail: drahokoupilova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

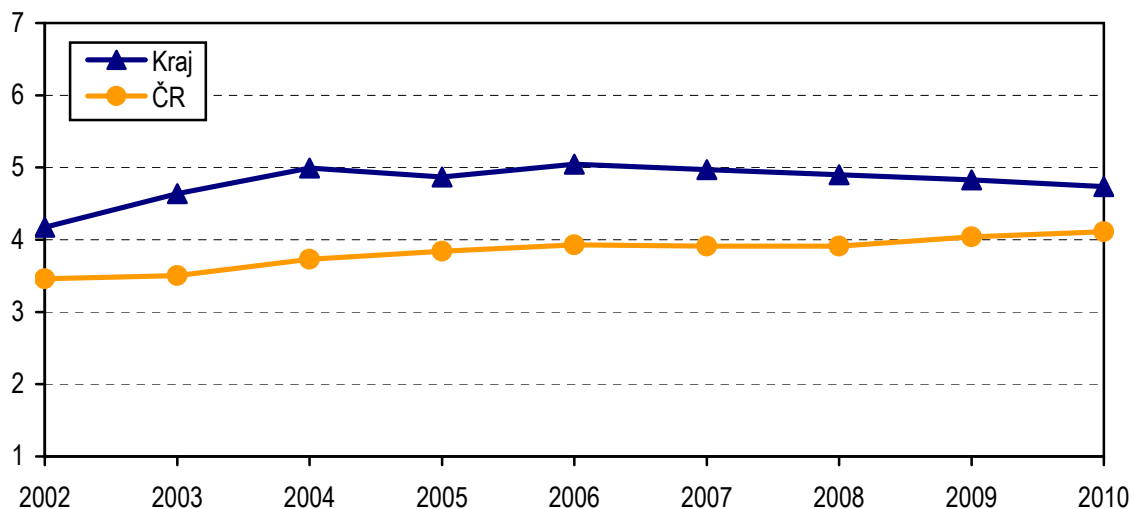
Zajištění ambulantní péče podle druhu zdravotnických zařízení a podle území

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet léčených pacientů		Počet ošetření - vyšetření		
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	z toho 0–19 let (v %)	celkem	na 1 lékaře	na 1 léčeného pacienta
podle druhu zdravotnických zařízení								
Ambulantní část lůžkových ZZ	4	7,79	21,00	6 341	13,2	16 582	2 129	2,6
Samost. ordinace lékařů specialistů	18	17,96	19,20	44 796	36,5	104 770	5 834	2,3
Ostatní ambulantní zařízení	2	1,15	1,00	4 804	68,9	8 876	7 718	1,8
Celkem	24	26,90	41,20	55 941	36,6	130 228	4 841	2,3
podle území (okresy, kraj, ČR)								
Hradec Králové	11	13,97	27,00	20 746	38,9	48 728	3 488	2,3
Jičín	3	2,60	3,10	12 643	21,1	17 602	6 770	1,4
Náchod	3	2,03	1,90	6 440	66,0	14 873	7 327	2,3
Rychnov nad Kněžnou	2	3,00	3,00	6 666	30,2	19 860	6 620	3,0
Trutnov	5	5,30	6,20	9 446	36,9	29 165	5 503	3,1
Královéhradecký kraj	24	26,90	41,20	55 941	36,6	130 228	4 841	2,3
ČR	406	431,90	525,00	897 821	37,5	2 357 654	5 459	2,6

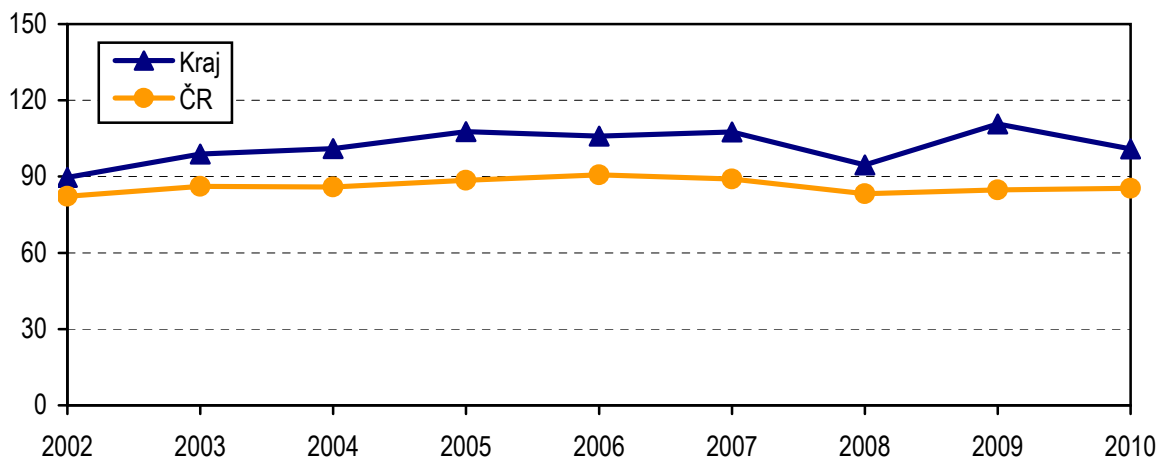
¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, § 5–§ 21a

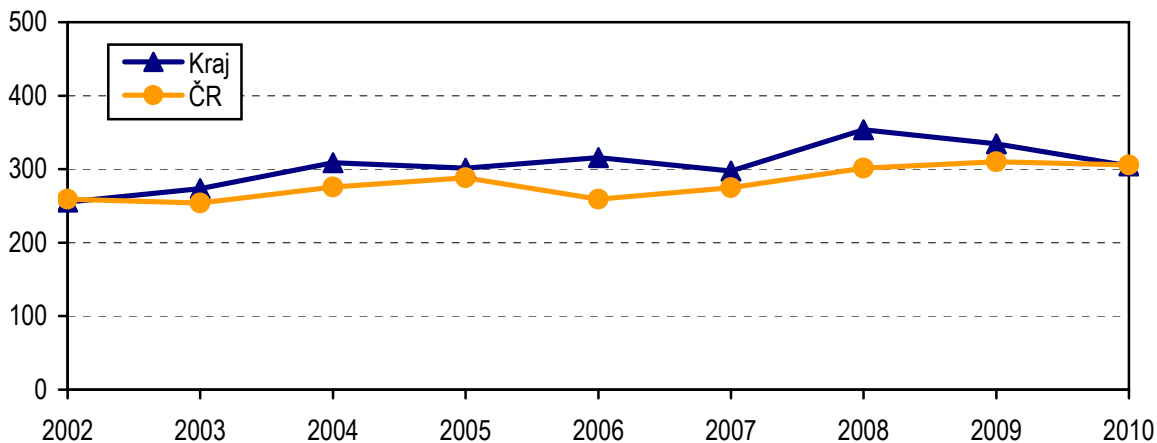
**Počet lékařů na 100 000 obyvatel
- vývoj v letech 2002–2010**

**Počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel
- vývoj v letech 2002–2010**

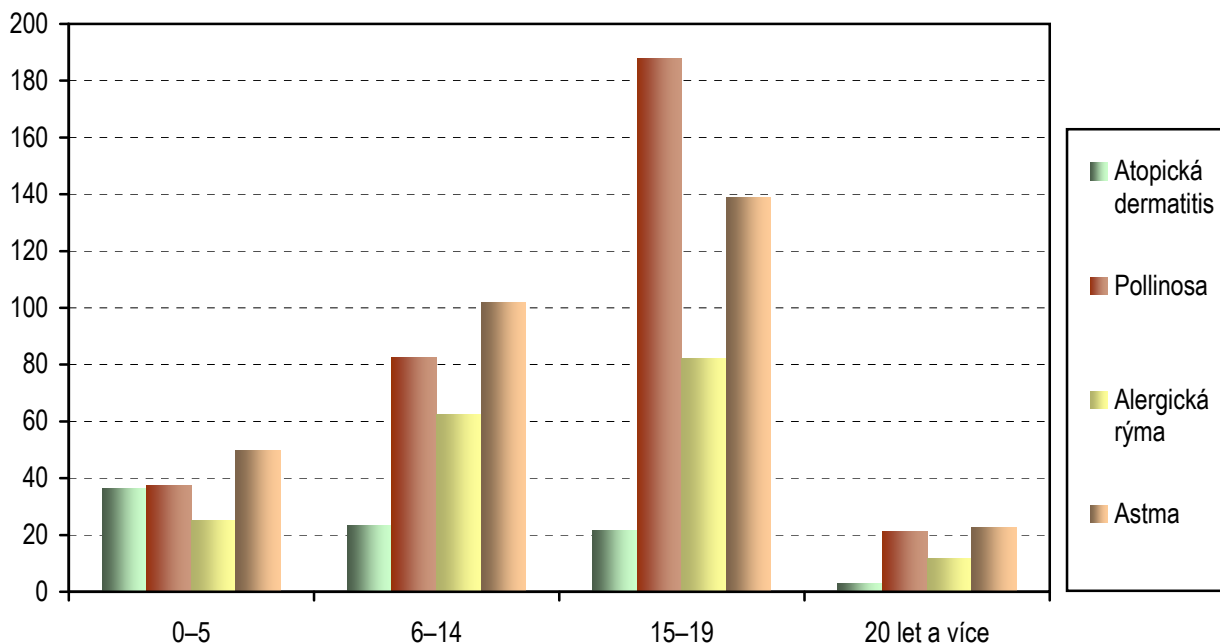
**Počet kožních testů na 100 léčených pacientů
- vývoj v letech 2002–2010**

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu

Vybraná onemocnění (diagnóza MKN 10)	Počet dispenzarizovaných osob						
	celkem	z toho ve věku (v %)				kraj na 10 tis. obyvatel	ČR na 10 tis. obyvatel
		0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více		
Atopická dermatitis (L20.-)	4 239	30,5	24,6	15,9	28,9	76,41	80,98
Pollinosa (J30.1)	20 303	6,6	18,3	29,0	46,1	365,95	324,82
Stálá alergická rýma (J30.3)	11 447	7,8	24,6	22,5	45,1	206,33	159,27
Astma	20 719	8,5	22,1	21,0	48,3	373,45	273,17
Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	340	20,0	14,1	12,6	53,2	6,13	28,46
Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)	77	1,3	20,8	10,4	67,5	1,39	13,94
Wegenerova granulatóza a jiné nekrotizující vaskulopatie (M31.-)	4	-	-	25,0	75,0	0,07	0,22
Systémový lupus erytematosus (M 32.-)	6	-	-	-	100,0	0,11	0,49
Dermatomyositis (M33.-)	9	-	11,1	-	88,9	0,16	0,10
Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (M35.-)	94	-	-	-	100,0	1,69	1,68
Anafylaxe	160	3,8	15,6	15,0	65,6	2,88	2,89

Počet dispenzarizovaných pacientů podle věkových skupin na 1 000 obyvatel těže věkové skupiny - rok 2010

Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu v okresech

Území (okresy, kraj, ČR)	Počet dispenzarizovaných na vybranou diagnózu na 100 léčených					
	Atopická dermatitida (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma bronchiální (J45)	Imunodeficience s převahou poruch protilátek (D80.-)	Běžná variabilní imunodeficience (D83.-)
Hradec Králové	8,6	41,3	20,9	49,8	0,4	0,2
Jičín	4,7	31,1	27,4	19,5	1,3	0,2
Náchod	12,3	44,1	12,4	19,5	0,2	-
Rychnov nad Kněžnou	8,8	27,8	12,8	34,4	0,0	-
Trutnov	5,2	33,0	21,1	46,2	0,7	0,0
Královéhradecký kraj	7,6	36,3	20,5	37,0	0,6	0,1
ČR	9,5	38,1	18,7	32,0	3,3	1,6

Vývoj dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu

Rok	Počet dispenzarizovaných osob pro vybranou diagnózu na 10 tisíc obyvatel					
	Atopická dermatitis (L20.-)	Pollinosis (J30.1)	Stálá alergická rýma (J30.3)	Astma bronchiální (J45.9)	Astma alergická (J45.0)	Astma (J45.-)
2002	61,17	329,92	146,78	103,59	198,42	-
2003	64,23	327,91	153,61	117,10	209,64	-
2004	65,81	327,85	142,34	130,09	209,92	-
2005	79,38	351,41	155,68	304,23	-	-
2006	75,63	353,56	157,99	-	-	340,11
2007	76,51	374,42	167,56	-	-	377,25
2008	68,62	376,25	168,90	-	-	403,48
2009	73,40	372,71	200,74	-	-	383,49
2010	76,41	365,95	206,33	-	-	373,45

Počet dispenzarizovaných pacientů pro pollinosis na 1 000 obyvatel - vývoj v letech 2002–2010

